

سازمان عفو بين الملل

گزارش جهاني

مجازات اعدام

سال ۲۰۱۶

AMNESTY
INTERNATIONAL

عفو بین الملل یک جنبش جهانی متشکل از بیش از ۷ میلیون نفر است که برای تحقق جهانی تلاش می کنند که در آن همه انسان ها از تمام حقوق بشر بهره مند باشند.

چشم انداز ما این است که همه افراد از تمام حقوق مندرج در اعلامیه جهانی حقوق بشر و دیگر استانداردهای بین المللی حقوق بشر بهره مند شوند.

ما فارغ از منافع اقتصادی و مستقل از هر دولت، ایدئولوژی سیاسی و مذهب هستیم و هزینه های ما عمدتاً توسط حق عضویت اعضا و کمک های عمومی تأمین می شود.

© Amnesty International 2017

Except where otherwise noted, content in this document is licensed under a Creative Commons (attribution, non-commercial, no derivatives, international 4.0) licence.
<https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/legalcode>

For more information please visit the permissions page on our website:
www.amnesty.org

Where material is attributed to a copyright owner other than Amnesty International this material is not subject to the Creative Commons licence.

چاپ اول - سال ۲۰۱۷ سازمان عفو بین الملل
Peter Benenson House, 1 Easton Street, London WC1X 0DW, UK

مجازات اعدام در سال ۲۰۱۶

"انتقام را هیچگاه نباید با عدالت اشتباه گرفت و مجازات مرگ فقط در خدمت تشدید بی عدالتی است."

زید رعد الحسین، کمیسر عالی حقوق بشر سازمان ملل متحد، ۹ اوت ۲۰۱۶

آمارهای جهانی

نظارت جهانی سازمان عفو بین الملل بر آمار اعدام نشان می دهد که در مجموع اجرای این مجازات در سال ۲۰۱۶ کاهش یافته است.

رقم کل اعدامها به نسبت سال ۲۰۱۵ که یک رکورد تاریخی را ثبت کرد کاهش یافت. تعداد کشورهایی که حکم اعدام را صادر کرده و همینطور تعداد کشورهایی که حکم اعدام را اجرا کردند به نحو چشمگیری کاهش یافت. با این همه تعداد احکامی که صادر شده در مقایسه با سال قبل افزایش یافت و حتی از سال ۲۰۱۴ که بالاترین رقم ثبت شده بود، بیشتر بود.

دو کشور مجازات مرگ را برای تمامی جرایم و یک کشور آنرا فقط برای جرایم عادی لغو کردند. چند کشور دیگر در مسیر محدود کردن به کارگیری این نوع مجازات گام هایی برداشتند و این ثابت می کند که با وجود اقدامات واپسگرایانه در برخی از کشورها حرکت جهانی در مجموع به سمت لغو مجازات اعدام بعنوان بی رحمانه ترین، غیرانسانی ترین و تحقیر آمیزترین شیوه مجازات است.

اعدامها

عفو بین الملل در سال ۲۰۱۶ در تعداد اعدامها در سطح جهان ۳۷ درصد کاهش به نسبت سال گذشته را ثبت کرده است. حداقل ۱۰۳۲ نفر اعدام شدند، ۶۰۲ نفر کمتر از سال ۲۰۱۵ که این نهاد بالاترین تعداد اعدام در یک سال از سال ۱۹۸۹ تاکنون را ثبت کرده بود.^۲

^۱ "زید از مالدیو می خواهد تا به توقف طولانی مدت اعدام پایبند باقی بماند." دفتر کمیسر عالی حقوق بشر سازمان ملل متحد، ۹ اوت ۲۰۱۶، قابل رجوع در www.ohchr.org/EN/NewsEvents/Pages/DisplayNews.aspx?NewsID=20353&LangID=E#sthash.vC3qeUDV.dpuf

^۲ تا سال ۲۰۱۵ عفو بین الملل در گزارش خود در مورد اعدام در مورد ایران دو آمار ارائه می داد: یکی ارقام رسمی اعدامها که توسط نهادهای دولتی اعلام می شد و این نهاد از آن بعنوان آمار اصلی در نمودارها و متن های کوتاه استفاده می کرد و دیگری آمار مربوط به اعدامهایی بود که رسماً اعلام نمی شدند. از سال ۲۰۱۶ به این سو، عفو بین الملل مجموع ارقام رسمی و غیر رسمی اعدام ها را بعنوان آمار اصلی خود استفاده می کند.

با وجود این کاهش چشمگیر، تعداد اعدامها در سال ۲۰۱۶ همچنان از حد متوسط ثبت شده در دهه گذشته بیشتر بود. آمار این گزارش شامل هزاران اعدامی که در چین به اجرا گذشته شده نمی شود زیرا در این کشور اطلاعات مربوط به اعدام کماکان جز اسرار حکومتی است.^۳

ایران به تنهایی مسئول ۵۵ درصد از اعدامهایی است که ثبت شده اند. ایران، عربستان سعودی، عراق و پاکستان در مجموع ۸۷ درصد از کل اعدامهای جهان را انجام داده اند. عراق در سال گذشته تعداد اعدامهای خود را بیش از سه برابر و مصر و بنگلادش دو برابر کردند. اطلاعات جدیدی که در مورد اعدامها در مالزی و ویتنام به دست آمد جزئیات دقیقی از ابعاد واقعی اجرای مجازات مرگ در این کشورها را روشن کرد.

با این همه تعداد کل اعدامها در ایران ۴۲ درصد (از ۹۷۷ مورد به حداقل ۵۶۷) در مقایسه با سال گذشته کاهش یافت. در پاکستان نیز شاهد کاهش چشمگیر تعداد اجرای مجازات مرگ بوده ایم، حدود ۷۳ درصد. اعدامها همچنین در کشورهای اندونزی، سومالی و امارات متحده عربی نیز کاهش یافت. برای اولین بار از سال ۲۰۰۶ آمریکا در بین پنج کشور صدر فهرست اعدام کنندگان جهان قرار نگرفت. یکی از دلایل آن چالش های قضایی در مورد استفاده از داروهای شیمیایی برای تزریق مواد کشنده بعنوان روش اجرای اعدام بود.

عفو بین الملل اجرای اعدام در ۲۳ کشور را ثبت کرده که دو کشور کمتر از سال ۲۰۱۵ است. بلاروس و مقامات فلسطین پس از یک سال توقف در سال ۲۰۱۶ اجرای اعدام را از سر گرفتند و بوتسوانا و نیجریه اولین اعدامها از سال ۲۰۱۳ را به اجرا گذاشتند. در سال ۲۰۱۶ عفو بین الملل در شش کشور چاد، هند، اردن، عمان، امارات متحده عربی و یمن که در سال ۲۰۱۵ اعدام اتفاق افتاده بود وقوع هیچ اعدامی را ثبت نکرده است. این نهاد نتوانست تایید کند آیا در کشورهای لیبی، سوریه و یمن اعدام بر اساس احکام قضایی اجرا شده است یا نه.

آمار اعدامهای ثبت شده در سال ۲۰۱۶ در سطح جهان

افغانستان (۶)، بنگلادش (۱۰)، بلاروس (+۴)، بوتسوانا (۱)، چین (+)، مصر (۴۴) اندونزی (۴)، ایران (۵۶۷)، عراق (۸۸)، ژاپن (۳)، مالزی (۹)، نیجریه (۳)، کره شمالی (+)، پاکستان (+۸۷)، کشور فلسطین/ دولت حماس در نوار غزه (۳)، عربستان سعودی (+۱۵۴)، سنگاپور (۴)، سومالی (۱۴) : پونتلند (۱)، سومالیلند (۶)، ناحیه فدرال سومالی (۷)، سودان جنوبی (+)، سودان (۲)، تایوان (۱)، آمریکا (۲۰) ویتنام (+)

این روشهای اعدام بکار رفته اند: سر زدن (عربستان سعودی)، دار زدن (افغانستان، بنگلادش، بوتسوانا، مصر، ایران، عراق، مالزی، نیجریه، پاکستان، فلسطین، سنگاپور، سودان جنوبی، سودان)، تزریق کشنده (چین، آمریکا، ویتنام)، تیراندازی (بلاروس، چین، اندونزی، کره شمالی {جمهوری دمکراتیک کره}، فلسطین، عربستان سعودی، سومالی و تایوان). مانند سالهای گذشته، عفو بین الملل در مورد اعدام قضایی با سنگسار گزارشی دریافت نکرده است.

^۳ - در سال ۲۰۰۹ عفو بین المللی انتشار گزارش تخمینی خود از تعداد اعدامها در چین که جز اعدام اسرار حکومتی است، را متوقف کرد. به جای آن این نهاد دولت چین را به چالش کشیده تا ادعای مبنی بر دست یافتن به اهداف خود برای کاستن از تعداد اعدامها را با انتشار آمارهای مربوط اثبات کند. (به صفحه ۱۹ نسخه انگلیسی این گزارش و همینطور گزارش عفو بین الملل با عنوان "اسرار مرگبار چین" رجوع شود:

"China's deadly secrets" (ASA 17/5849/2017), April 2017.

احکام اعدام

بر اساس گزارش‌های دریافتی عفو بین الملل در سال ۲۰۱۶، در مجموع ۳۱۰۶ نفر در ۵۵ کشور به اعدام محکوم شدند. تعداد کل احکام اعدام نشان‌دهنده افزایش چشمگیر نسبت به موارد احکام اعدام در سال ۲۰۱۵ (۱۹۹۸ مورد) است و همچنین از رکورد ثبت شده این نهاد در سال ۲۰۱۴ (۲۴۶۶ مورد) بیشتر است.

عفو بین الملل افزایش چشمگیر صدور حکم اعدام در سال گذشته را بویژه در بنگلادش، کامرون، جمهوری دموکراتیک کنگو، هند اندونزی، عراق، لبنان، نیجریه، پاکستان، سومالی، تایلند و زیمبابوه ثبت کرده است. با این حال کاهش موارد بویژه در مصر و آمریکا مشهود است. در مورد کشورهایمانند تایلند دلیل افزایش تعداد احکام اعدام این است که مقام‌های این کشور اطلاعات کامل درباره احکام اعدام در سال ۲۰۱۶ را در اختیار عفو بین الملل گذاشته اند. امکانات عفو بین الملل در کسب جزئیات و اطلاعات بیشتر درباره وقوع اعدام در کشورهای دیگر می تواند در افزایش کلی این آمار تاثیر داشته باشد.

تعداد کشورهایی که مجازات اعدام اعمال می کنند از ۶۱ کشور در سال ۲۰۱۵ به ۵۵ کشور در سال ۲۰۱۶ کاهش یافته است. این رقم مشابه رقم ثبت شده در سال ۲۰۱۴ است.

آمار احکام اعدام ثبت شده در سال ۲۰۱۶ در سطح جهان

افغانستان (+۴)، الجزایر (۵۰)، بنگلادش (+۲۴۵)، باربادوس (۳)، بلاروس (۴)، کامرون (+۱۶۰)، چین (+)، جمهوری دموکراتیک کنگو (+۹۳)، مصر (+۲۳۷)، اتیوپی (۲)، غنا (۱۷)، گوانا (۱)، هند (+۱۲۱)، اندونزی (+۶۰)، ایران (+)، عراق (+۱۴۵)، ژاپن (۳)، اردن (۱۳)، قزاقستان (۱)، کنیا (+۲۴)، کویت (۴۹)، لائوس (۳)، لبنان (۱۲۶)، لیبیا (+۵)، لیبی (+۱)، ملاوی (۱)، مالزی (۴۰)، مالدیو (۲)، مالی (۳)، مراکش/صحرای غربی (۶)، میانمار (+۳)، نیجر (۱۱)، نیجریه (۵۲۷)، کره شمالی (+)، پاکستان (+۳۶۰)، فلسطین/دولت حماس در نوار غزه (۲۱)، گینه نو پاپوا (۱)، قطر (۴)، عربستان سعودی (+۴۰)، سیرالئون (۵)، سنگاپور (+۷)، سومالی (۶۰): پونتلند ۴۵، سومالیلند ۸، ناحیه فدرال سومالی (۷)، سودان جنوبی (+)، سریلانکا (+۷۹)، سودان (+۲۱)، تاییوان (۲)، تانزانیا (۱۹)، تایلند (۲۱۶)، ترینیداد و توباگو (۲)، تونس (۴۴) امارات متحده عربی (۲۶)، آمریکا (۳۲) ویتنام (+۶۳)، زامبیا (۱۰۱)، زیمبابوه (۸).

مجازات اعدام در کشورهای باربادوس، گویان، قزاقستان، لیبیا، پاپوا گینه نو صادر شد، کشورهایی که در سال ۲۰۱۵ عفو بین الملل صدور چنین احکامی را ثبت نکرده بود. اما در کشورهای بحرین، بوتسوانا، برونا دارالسلام، بورکینافاسو، چاد، گامبیا، موریتانی، مغولستان، سوریه، اوگانادا و یمن که در سال ۲۰۱۵ احکام اعدام صادر شده بود در سال ۲۰۱۶ صدور چنین احکامی ثبت نشده است.

در پایان سال ۲۰۱۶ حداقل ۱۸۸۴۸ نفر در سطح جهان در انتظار اعدام بودند.

تخفیف مجازات ها، عفوها و لغو مجازات ها

عفو بین الملل تخفیف مجازات و عفو در مورد مجازات اعدام در ۲۸ کشور زیر را ثبت کرده است: افغانستان، آنیگوا و باربودا، باهاما، بنگلادش، چین، مصر، غنا، هند، اندونزی، کنیا، کویت، مالزی، موریتانی، مراکش/صحرای غربی، میانمار،

نیجریه، نیجر، پاکستان، قطر، عربستان سعودی، سنگاپور، سریلانکا، سودان، تایوان، تایلند، امارات متحده عربی، ویتنام و زیمبابوئه.^۴

عفو بین الملل ۶۰ مورد تبرئه و لغو حکم زندانیان منتظر اجرای اعدام را در ۹ کشور زیر ثبت کرده است: بنگلادش (۴)، چین (۵)، غنا (۱)، کویت (۵)، موریتانی (۱)، نیجریه (۳۲)، سودان (۹)، تایوان (۱)، ویتنام (۲).^۵

مجازات اعدام در سال ۲۰۱۶ چگونه به اجرا درآمد

اعدامهای در ملاعام در ایران (حداقل در ۳۳ مورد) و کره شمالی اجرا شدند.

عفو بین الملل گزارشاتی دریافت کرد که نشان می دهد که در ایران حداقل دو نفر به خاطر جرایمی که زیر سن ۱۸ سال مرتکب شدند اعدام شدند. ایران تعداد دیگری از متخلفان نوجوان را در سال ۲۰۱۶ به مجازات اعدام محکوم کرد. سازمان عفو بین الملل بر این باور است که متخلفان نوجوان که در سالهای قبل مرتکب جرم شده اند در کشورهای بنگلادش، اندونزی، ایران، مالدیو، نیجریه، پاکستان، پاپوآ گینه نو در انتظار اعدام هستند. صدور و اجرای احکام اعدام در مورد متخلفینی که هنگام ارتکاب جرم سن آنها زیر ۱۸ سال بوده ناقض قوانین بین المللی است. در بسیاری از موارد سن واقعی آنها مورد اختلاف و بحث است چون مدرکی که نشان دهنده سن آنها باشد مثل شناسنامه وجود ندارد.^۶

افرادی که از نظر ذهنی و هوشی معلول هستند در چندین کشور از جمله ژاپن، آمریکا، مالدیو و پاکستان اعدام شده و یا در انتظار اعدام هستند.

در اکثر کشورهایی که افراد اعدام شده و یا به مجازات مرگ محکوم شدند، این حکم در پی دادرسی هایی صادر شد که با معیارهای بین المللی محاکمات عادلانه انطباق نداشت. در سال ۲۰۱۶ عفو بین الملل به طور مشخص در مورد نحوه دادرسی و روال کار دادگاهها در کشورهای زیر ابراز نگرانی کرد: بنگلادش، بلاروس، چین، مصر، اندونزی، ایران، عراق، کره شمالی، پاکستان، عربستان سعودی، ویتنام. در چندین کشور از جمله - بحرین، چین، ایران، عراق، کره شمالی و عربستان سعودی - برخی از محکومیت ها و احکام اعدام براساس "اعترافات" صادر شد که ممکن است تحت شکنجه و سایر اشکال بدرفتاری گرفته شده باشد. در عراق و ایران برخی از این "اعترافات" قبل از برگزاری محاکمه از تلویزیون پخش شد و به این شکل حقوق متهمان در برخورداری از اصل براءت تا قبل از اثبات جرم بیشتر نقض شد.

^۴ تخفیف مجازات روندی است که در آن مجازات اعدام معمولاً توسط دستگاه قضایی و یا دادگاه فرجام و گاه توسط قوه اجرایی به مجازات سبک تری مثل دوره حبس تخفیف پیدا می کند. عفو زمانی است که مجرم کاملاً بخشوده می شود و هیچ مجازات دیگری در مورد او صادر نمی شود.

^۵ تبرئه روندی است که در آن پس از صدور مجازات و پایان روند فرجام و تجدید نظر فرد مجرم از گناه و جرایمش تبرئه می شود و در نتیجه از منظر قانون بیگناه محسوب می شود.

^۶ دولت ها در مواردی که سن متخلفین مورد اختلاف است باید شاخص ها و ضوابط متناسبی به کار ببندند. روشهای درست برای تشخیص سن عبارتند از بررسی رشد جسمی، روانی و اجتماعی افراد. هر یک از شاخص ها باید به شکلی به اجرا درآیند که در صورت وجود هر گونه تردیدی فرد متهم به عنوان نوجوان قلمداد شود و براین اساس تضمین شود که مجازات اعدام در مورد او صادر نشود. یک چنین روشی در راستای اصولی است که طبق بند یک از ماده سوم منشور حقوق کودک سازمان ملل متحد در تمامی مسائل مربوط به کودکان منافع کودک را اولویت درجه اول می داند.

مجازات الزامی اعدام در باربادوس، غنا، ایران، اردن، مالزی، مالدیو، میانمار، نیجریه، پاکستان، عربستان سعودی، سنگاپور و ترینیداد و توباگو ادامه یافت. مجازات الزامی اعدام با موازین حقوق بشر در تضاد است چون "هرگونه امکان بررسی وضعیت شخصی مجرم و یا شرایطی که تحت آن جرم صورت گرفته را از بین می برد."^۷

دادگاههای نظامی در کامرون، جمهوری دموکراتیک کنگو، مصر و پاکستان افراد غیرنظامی را به مرگ محکوم کردند. دادگاههای ویژه که در شیوه کار آنها معیارهای بین المللی محاکمات عادلانه رعایت نمی شود در بنگلادش مجازات مرگ صادر کردند.

صدور و اجرای احکام اعدام به خاطر جرایمی که قتل عامدانه را شامل نمی شد ادامه یافت و در نتیجه حد نصاب در نظر گرفته شده در ماده ۶ میثاق بین المللی حقوق مدنی و سیاسی که مجازات اعدام را فقط برای "سنگین ترین جرایم" مجاز می داند رعایت نشد. مجازات اعدام در مورد جرایم مربوط به مواد مخدر در کشورهای زیر صادر و یا اجرا شد: چین، هند، اندونزی، ایران، کویت، لائوس، مالزی، عربستان سعودی، سنگاپور، سریلانکا، تایلند، امارات متحده عربی، ویتنام.

جرایم دیگری که با معیار "سنگین ترین جرایم" انطباق ندارد ولی در سال ۲۰۱۶ در مورد آن مجازات اعدام صادر و یا به اجرا درآمده است عبارتند از جاسوسی (عربستان سعودی)، آدم ربایی (عربستان سعودی)، تجاوز (عربستان سعودی) و "ارتداد" و "توهین به پیامبر اسلام" (پاکستان).

بالاخره اشکال متنوع "خیانت"، "اقدام علیه امنیت ملی"، "همکاری" با دولت های بیگانه، "جاسوسی"، "زیر سؤال بردن سیاستهای رهبر"، شرکت در "جنبش های ضد حکومتی و تروریسم" و سایر "جرایم علیه حکومت" صرف نظر از این که به قتل کسی منجر شده باشند یا نه در کشورهای چین، ایران، لبنان، کره شمالی، پاکستان، فلسطین (غزه) و عربستان سعودی با اعدام مجازات شدند.

مجازات مرگ و سازمان ها بین الحکومتی بین المللی در سال ۲۰۱۶

از ۳۵ عضو سازمان کشورهای قاره آمریکا، آمریکا تنها کشوری بود که در آن اعدام انجام شد.

از ۵۷ عضو سازمان امنیت و همکاری اروپا، بلاروس و آمریکا تنها کشورهایی بودند که مجازات اعدام را اجرا کردند.

شش عضو از ۵۴ کشور اتحادیه از آفریقا از جمله بوتسوانا، مصر، نیجریه، سومالی، سودان جنوبی، سودان و سومالی مجازات اعدام را اجرا کردند.

شش عضو از ۲۱ کشور اتحادیه عرب از جمله مصر، عراق، فلسطین، عربستان سعودی، سومالی و سودان مجازات اعدام را اجرا کردند.^۸

^۷- کمیته حقوق بشر سازمان ملل متحد، پاگدایاون رولاندو در برابر فیلیپین، دیدگاههای کمیته حقوق بشر:

Communication No. 1110/2002, UN doc. CCPR/C/82/D/1110/2002, 8 December 2004, para.5.2

^۸ عضویت سوریه در اتحادیه عرب به خاطر اعمال خشونت در سرکوب اعتراضات به تعلیق درآمد. به خاطر تداوم جنگ داخلی عفو بین الملل نتوانست اطلاعاتی را که در مورد استفاده از مجازات اعدام طی سال ۲۰۱۶ در سوریه دریافت کرده، تایید کند.

چهار عضو از ۱۰ عضو اتحادیه کشورهای جنوب شرق آسیا، اندونزی، مالزی، سنگاپور و ویتنام مجازات اعدام را اجرا کردند.

شش عضو از ۵۳ عضو کشورهای مشترک المنافع، بنگلادش، بوتسوانا، مالزی، نیجریه، پاکستان و سنگاپور مجازات اعدام را اجرا کردند.

سه کشور از کشورهای عضو یا ناظر در سازمان بین المللی کشورهای فرانسه زبان، چاد، مصر و ویتنام مجازات اعدام را اجرا کردند.

ژاپن و آمریکا تنها کشورهای عضو گروه ۸ بودند که در آنها مجازات اعدام اجرا شد.

در ۱۷۲ کشور (۸۹٪) از ۱۹۳ عضو سازمان ملل متحد در سال ۲۰۱۶ هیچ مورد اعدامی اجرا نشد.

درخواست احیا مجازات اعدام بعنوان روشی برای کنترل جرایم در تمامی بخش های جهان وجود داشت با وجودیکه هیچ شواهدی وجود ندارد که ثابت کند مجازات اعدام از جنبه بازدارنده تاثیر ویژه ای داشته باشد. به طور مشخص دولتهای فیلیپین و ترکیه وعده دادند تا برای مقابله با جرم و تهدید علیه امنیت ملی مجازات اعدام را احیا کنند. مجلس نمایندگان فیلیپین قرار است بررسی لایحه ای در این زمینه را از ماه نوامبر آغاز کند. این اقدام هر دو کشور را در برابر تعهدات آنها در قبال معاهدات بین المللی مربوط به لغو مجازات اعدام قرار خواهد داد که هر دو جز امضا کنندگان آن هستند. حکومت مالدیو نیز پس از شش دهه گامهایی به سوی احیا مجازات اعدام برداشت هر چند هیچ موردی از این مجازات را تاکنون اجرا نکرده است.

بنگلادش برخلاف معیارهای بین المللی گستره مجازات اعدام را توسعه داد تا برخی از جرایم مرتبط با سرپیچی را شامل شود؛ هند قوانین خود را به شکلی تغییر داد که اتومبیل یا هواپیمارمایی را در صورتی که به مرگ منجر شود بتواند با اعدام مجازات کند؛ کره جنوبی در مورد برخی از جرایم مرتبط با تروریسم مجازات اعدام را محتمل کرد.

تحولات مثبت

در سال ۲۰۱۶ دو کشور دیگر مجازات اعدام را برای تمامی جرایم لغو کردند. دادگاه قانون اساسی بنین در ۲۱ ژانویه مجازات اعدام را برخلاف قانون اساسی کشور اعلام کرد. در نائورو قانون کیفری جدید که از ۲۲ ماه مه به اجرا درآمد مجازات اعدام را جز مجازات های مجاز در نظر نگرفته است. علاوه بر این، در ۲۶ اکتبر رییس جمهور گینه مجموعه قوانین کیفری جدید کشور را اعلام کرد که در آن مجازات اعدام برای جرایم عادی لغو شده است.

در چاد و گواتمالا گامهای مهمی در مسیر لغو مجازات اعدام برداشته شد. در ماه دسامبر مجلس ملی چاد مجموعه قوانین کیفری جدید کشور را تصویب کرد که در آن مجازات اعدام برای همه جرایم به استثنای موارد مربوط به "تروریسم" لغو شده است. دادگاه قانون اساسی گواتمالا در ۲۲ مارس اعلام کرد مواد مندرج در قانون مجازات که صدور مجازات اعدام را در مورد قتل هایی که دارای جوانب تشدید می باشد الزامی می کند برخلاف قانون اساسی است. به همین منوال در آمریکا نیز دیوان عالی ایالت دلاور حکم داد که قوانین کیفری مربوط به اعدام در این ایالت برخلاف قانون اساسی است و صدور و اجرای این مجازات را لغو کرد.

در ۱۴ و ۲۱ سپتامبر به ترتیب توگو و جمهوری دومینیک به دومین پروتکل داوطلبانه منشور حقوق مدنی و سیاسی پیوستند که هدف آن لغو مجازات اعدام است.

کنگره گواتمالا لایحه ای را برای لغو مجازات اعدام بررسی کرد. میانمار مجازات اعدام براساس مقررات فوق العاده مصوب ۱۹۵۰ را لغو کرد و تایلند نیز مجازات الزامی اعدام برای فروش مواد مخدر را لغو کرد.

دو کشور قاره آمریکا - آنگوا و باربودا و باهاما - مجازات اعدام آخرین افرادی که منتظر اجرای حکم بودند را تخفیف دادند.

روز ۱۹ دسامبر مجمع عمومی سازمان ملل متحد ششمین قطعنامه خود در مورد متوقف کردن استفاده از مجازات اعدام را با حمایت کشورهای از نواحی مختلف جهان تصویب کرد.^۹ این قطعنامه که از سوی ۸۹ کشور عضو به رهبری آرژانتین و مغولستان پیشنهاد شد وزن سیاسی قابل توجهی دارد و به شکل کاملاً صریحی مجازات اعدام را بعنوان یکی از نگرانی های مهم در زمینه حقوق بشر در سطح جهان اعلام می کند. علاوه بر تاکید بر توقف اعدام و حرکت به سمت لغو کامل مجازات اعدام، این قطعنامه از کشورهای که هنوز از اعدام استفاده می کنند قویا می خواهد تا به عنوان مثال از تعداد جرایمی که مجازات اعدام شامل آنها می شود بکاهند و شفافیت در کاربست این نوع مجازات را افزایش دهند. از جمله اطلاعات مربوط به هر مورد از اعدامهای برنامه ریزی شده را منتشر کرده و به طور عادلانه و شفاف فرایند عفو و بخشودگی را اجرا کنند.

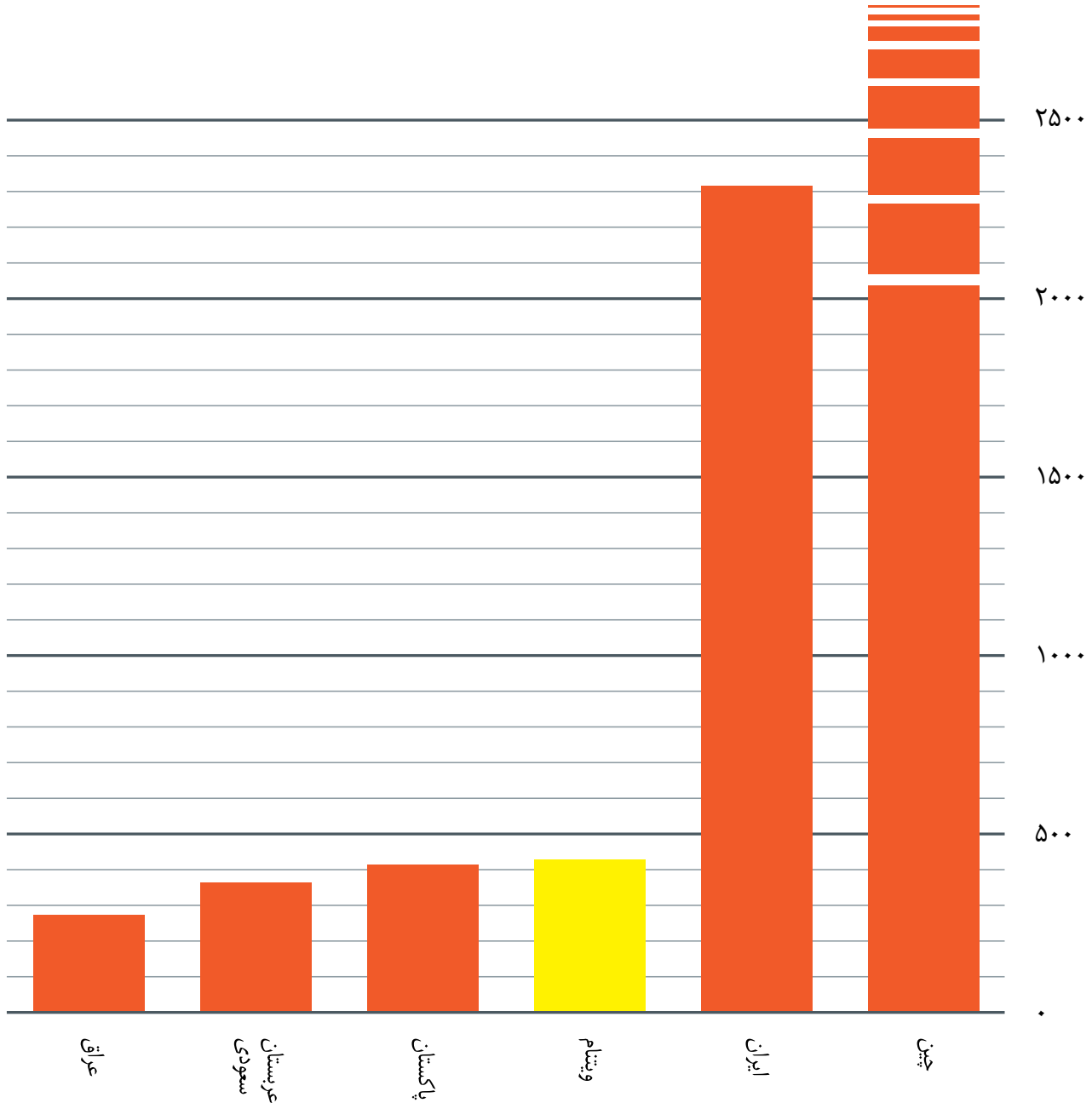
۱۱۷ کشور از مجموع ۱۹۳ کشور عضو سازمان ملل متحد به این قطعنامه رای مثبت، ۴۰ کشور رای منفی و ۳۱ کشور رای ممتنع دادند.

از جمله جهت گیری های مثبت می توان به گینه، مالاوی، نامیبیا، جزایر سلیمان، سریلانکا و سوئیس اشاره کرد که همه به این قطعنامه رای مثبت دادند. از جمله نشانه های مثبت دیگر این بود که زیمبابوئه موضع مخالفت خود را به ممتنع تغییر داد. در کمال تاسف گینه استوایی، نیجر، فیلیپین و سیشل از رای مثبت به رای ممتنع تغییر موضع دادند و کشورهای برونیدی و سودان جنوبی نظر خود را از رای مثبت به مخالف تغییر دادند. مالدیو رای ممتنع خود را به مخالفت با قطعنامه تغییر داد.

^۹ مجمع عمومی سازمان ملل متحد، <https://www.un.org/press/en/2016/ga11879.doc.htm> توقف کاربست مجازات اعدام، قطعنامه مصوب مجمع عمومی در تاریخ ۱۹ دسامبر ۲۰۱۶ برای اطلاعات بیشتر به پیوست IV در نسخه انگلیسی این گزارش رجوع کنید. متن این قطعنامه در منبع زیر قابل دسترسی است: <https://www.un.org/press/en/2016/ga11879.doc.htm>

اعدام‌های مخفیانه در ویتنام

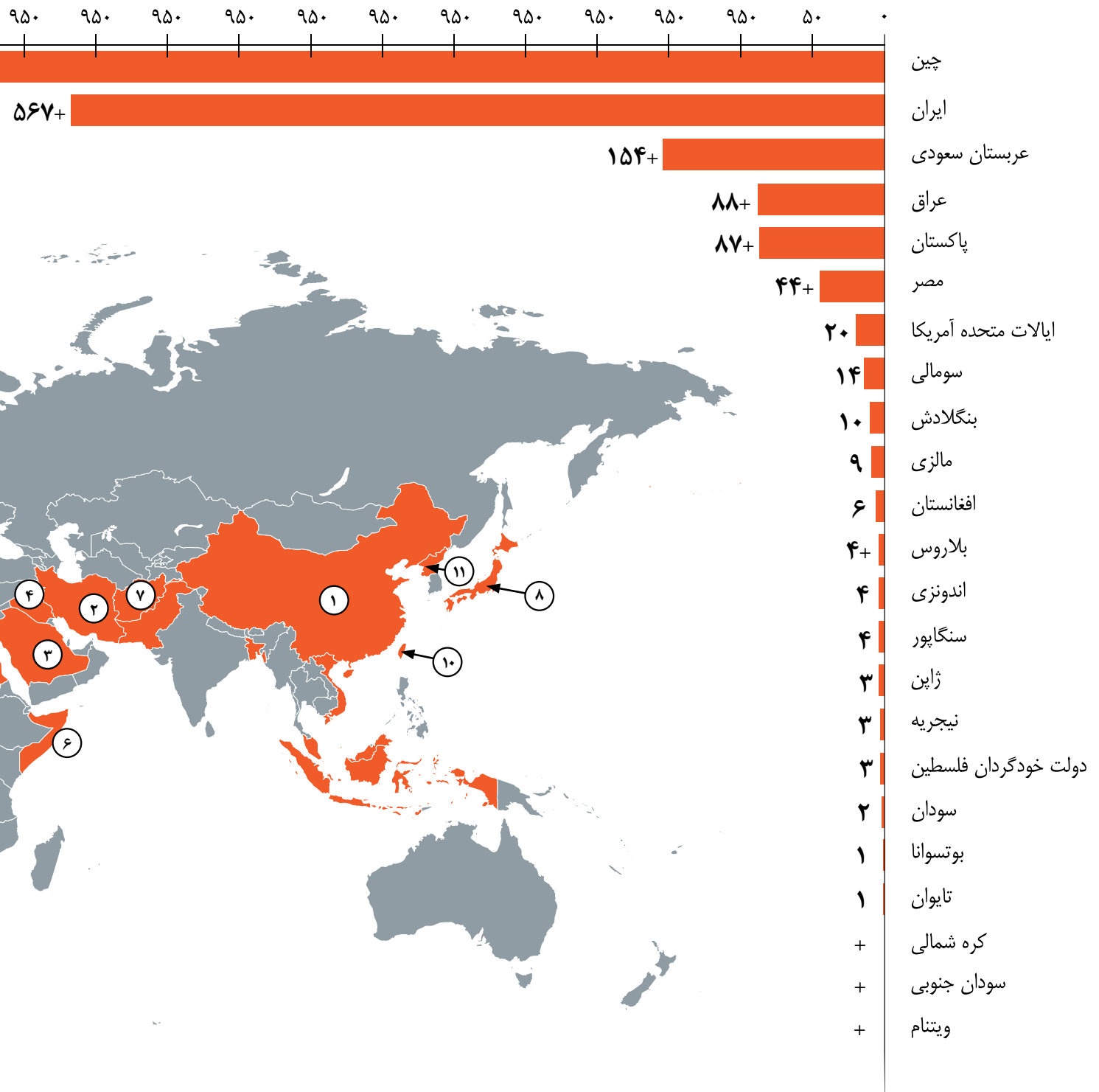
ویتنام به جمع پنج کشور دارای بیشترین شمار اعدام پیوست
اول اوت ۲۰۱۳ تا سی‌ام ژوئن ۲۰۱۶

برای دریافت اطلاعات بیشتر به بخش ویتنام در فصل مربوط به منطقه ی آسیا-اقیانوسیه مراجعه کنید.

سازمان عفو بین‌الملل بر این باور است که ویتنام جزو کشورهایی است که بیشترین شمار اعدام‌ها را دارند. گزارشی که وزارت امنیت عمومی ویتنام منتشر کرده است زوایای تازه‌ای از اجرای مجازات اعدام را در این کشور روشن می‌سازد و فاش می‌کند که شمار بالاتری از اعدام نسبت به آنچه پیشتر تصور می‌شد، صورت گرفته است.

کشورهای اجرا کننده مجازات اعدام در سال ۲۰۱۶

۱۱ کشور که به طور مستمر اعدام می کنند ۲۰۱۶-۲۰۱۲

①

چین
ارقام پیرامون به کارگیری مجازات اعدام همچنان از اسرار دولتی هستند.

②

ایران
صدها تن هر ساله اعدام می شوند. اکثر اعدامها برای جرائم مرتبط به مواد مخدر هستند. سالانه احکام اعدام بسیاری صادر می شوند.

③

عربستان سعودی
شمار بسیاری از افراد اعدام شدند.

④

عراق
رشد قابل ملاحظه‌ای در شمار اعدامها به ثبت رسید.

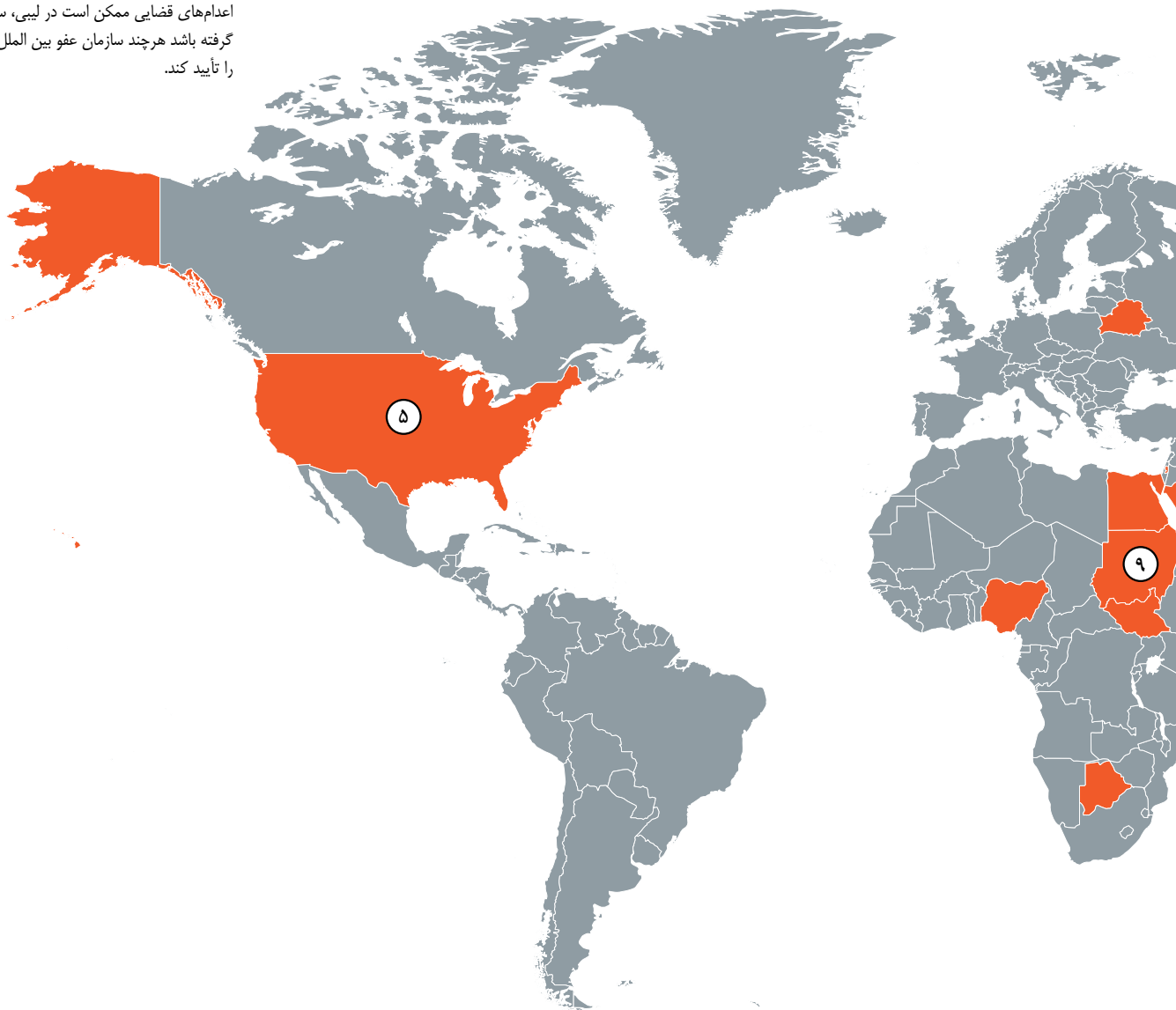
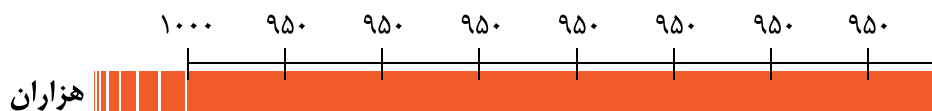
⑤

ایالات متحده آمریکا
کمترین شمار اجرای احکام اعدام از سال ۱۹۹۱ و صدور احکام اعدام از سال ۱۹۷۳ به ثبت رسید.

این نقشه مکان مرزها و حوزه‌های قضایی را نشان می‌دهد و نباید به عنوان نظر سازمان عفو بین‌الملل درباره مناطق مورد مناقشه تلقی گردد.

علامت «به علاوه +» نشان می‌دهد که ارقامی که سازمان عفو بین‌الملل محاسبه کرده است در حد حداقل است. آنجایی که عددی در کنار علامت + موجود نیست، بدان معنی است که سازمان عفو بین‌الملل اطمینان دارد که بیش از یک مورد اعدام صورت گرفته اما امکان دستیابی به یک رقم وجود نداشته است.

اعدام‌های قضایی ممکن است در لیبی، سوریه و یمن صورت گرفته باشد هرچند سازمان عفو بین‌الملل نتوانسته ارقام آن را تأیید کند.

۱۱

کره شمالی

اعدام پس از برگزاری دادگاه‌های ناعادلانه و برای طیف گسترده‌ای از جرائم یا اعمالی که نباید مشمول مجازات اعدام شوند.

۱۰

تایوان

یک مرد در کمتر از سه هفته پس از صدور حکم اعدام نهایی از سوی دادگاه، اعدام شد.

۹

سودان

در اصلاحیه قانون جزایی اعدام از طریق به دار آویختن برای ارتداد اضافه شد.

۸

ژاپن

اعدام‌ها به طور مخفیانه انجام شد.

۷

افغانستان

شش اعدام در یک روز اجرا شد.

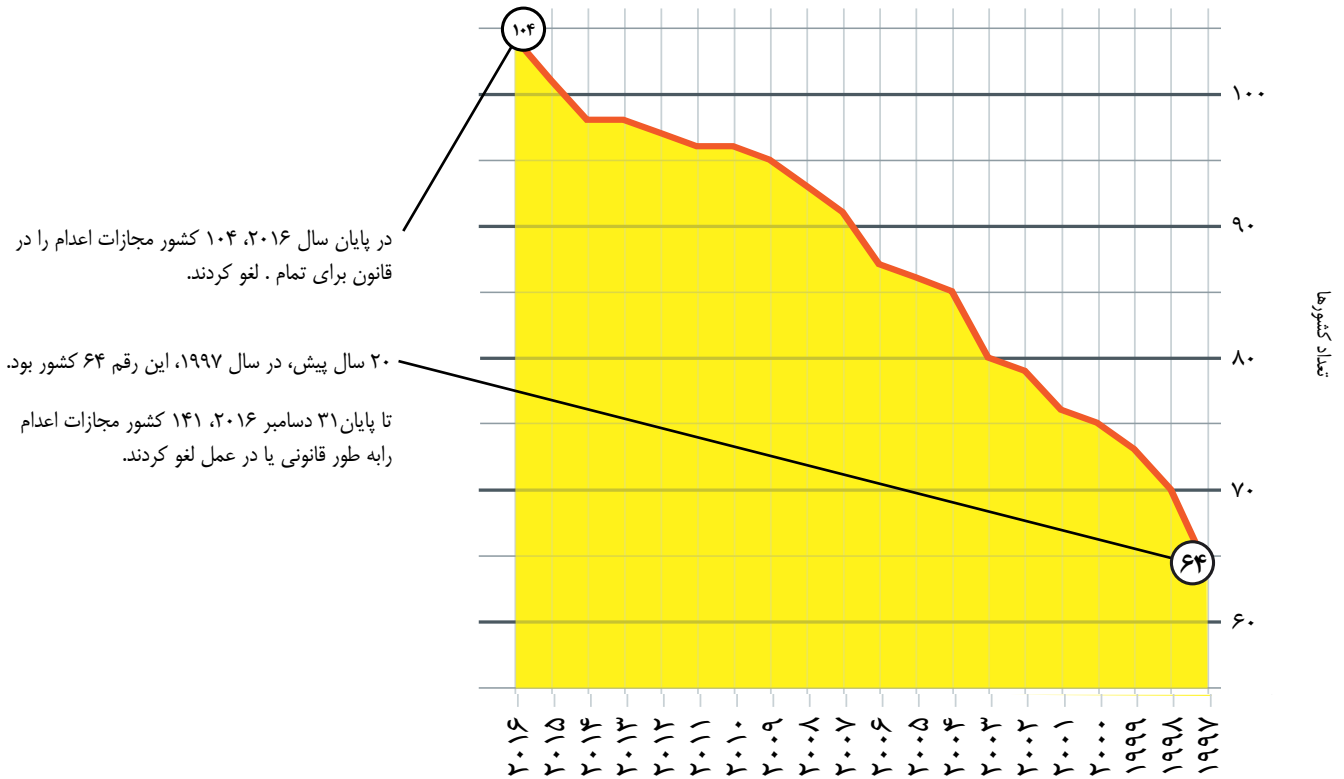
۶

سومالی

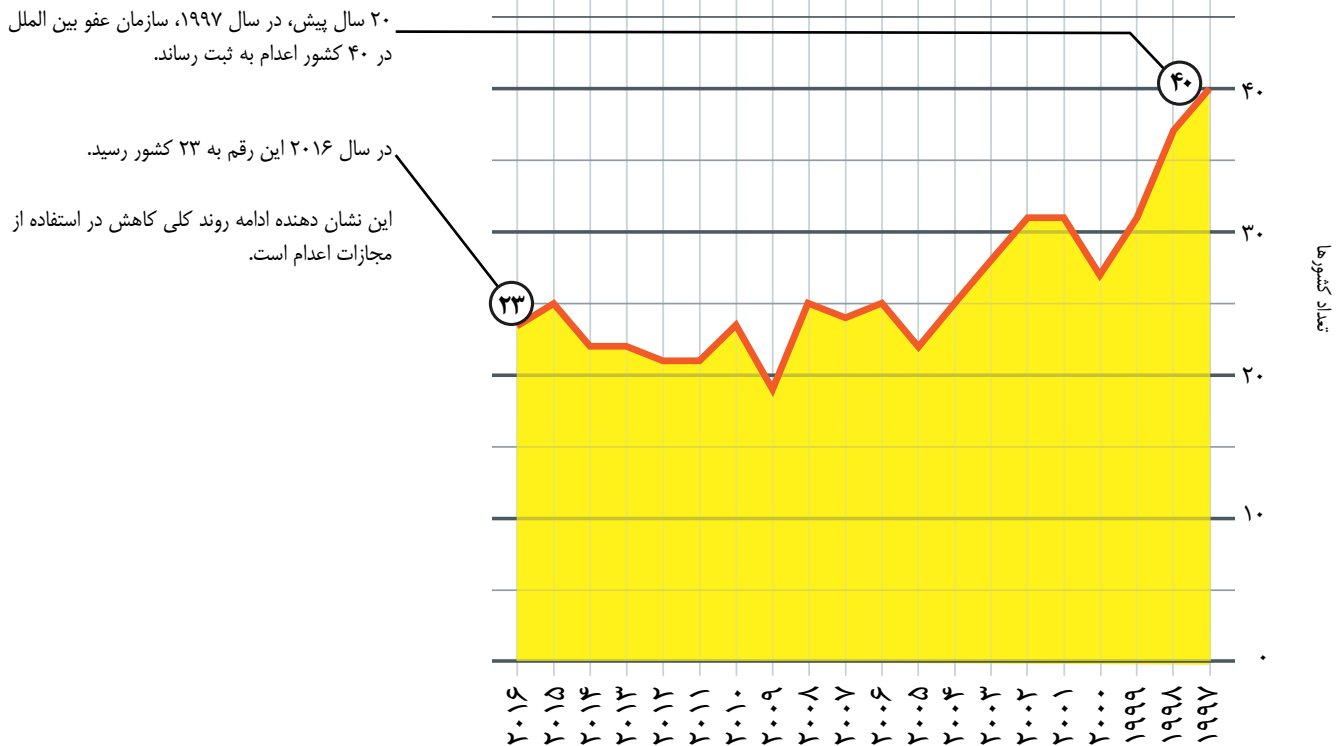
کاهش شمار اعدام‌های ثبت شده؛ رشد قابل ملاحظه صدور حکم اعدام

روند اعدام ها از سال ۱۹۹۷ تا ۲۰۱۶

افزایش شمار کشورهای که مجازات اعدام را لغو می کنند

کاهش شمار کشورهای که اعدام را اجرا می کنند

مجازات اعدام در خاورمیانه و شمال آفریقا^۱

- در سال ۲۰۱۶ استفاده از اعدام نسبت به سال ۲۰۱۵ کاهش یافت.
- در پنج کشور احکام اعدام اجرا شدند که سه کشور کمتر از شمار کشورهای اعدام کننده در سال ۲۰۱۵ بود. تایید اجرای اعدام بر اساس احکام قضایی در کشورهای لیبی، یمن و سوریه امکانپذیر نبود.
- مجموع تعداد اعدامها به نسبت سال ۲۰۱۵ در این منطقه ۲۸ درصد کاهش یافت.
- احکام اعدام در ۱۴ کشور صادر شد. ولی تعیین رقم دقیق آنها در مورد کشورهای ایران، یمن و سوریه امکانپذیر نبود.

کشور	افرادی که در پایان سال ۲۰۱۶ در انتظار اعدام بودند	احکام اعدام صادر شده در سال ۲۰۱۶	اعدام های ثبت شده در سال ۲۰۱۶
الجزایر	+	۵۰	۰
بحرین ^۲	+	۰	۰
مصر	+	۲۳۷+	۴۴+
ایران	+	+	۵۶۷+
عراق	+	۱۴۵+	۸۸+
اسرائیل	۰	۰	۰
اردن	+	۱۳	۰
کویت ^۳	+	۴۹	۰
لبنان	+	۱۲۶	۰
لیبی	تأیید نشده	۱+	تأیید نشده
مراکش/صحرای غربی	۹۲+	۶	۰
عمان		۰	۰
فلسطین	۲۱+	۲۱	۳
قطر	+	۴	۰
عربستان سعودی	۴۴+	۴۰+	۱۵۴+

^۱ نسخه کامل گزارش جهانی عفو بین الملل در مورد اعدام در سال ۲۰۱۶ به زبان انگلیسی است و علاوه بر منطقه خاورمیانه و آفریقای شمالی به مناطق آمریکا، آسیا-اقیانوسه، اروپا و آمریکای مرکزی و صحرای جنوبی آفریقا می پردازد.

^۲ در ۱۵ ژانویه ۲۰۱۷ سه مرد اعدام شدند. این اولین مورد اعدام در بحرین از سال ۲۰۱۰ بود.

^۳ در ۲۵ ژانویه ۲۰۱۷ هفت نفر اعدام شدند. این اولین مورد اعدام در کویت از سال ۲۰۱۳ بود.

سوریه	تائید نشده	تائید نشده	تائید نشده
تونس	+	۴۴	۰
امارات متحده عربی	+	۲۶	۰
یمن	تائید نشده	تائید نشده	تائید نشده

استفاده از مجازات اعدام در این منطقه در سال ۲۰۱۶ کاهش یافت. تعداد اعدامهایی که در سال ۲۰۱۶ توسط عفو بین الملل ثبت شده ۸۵۶ مورد بود که در مقایسه با ۱۱۹۶ مورد در سال ۲۰۱۵ حدود ۲۸ درصد کاهش یافته است. ایران، عربستان سعودی و عراق سه کشوری هستند که از نظر تعداد اعدام در صدر فهرست قرار دارند. در ایران حداقل ۵۶۷ نفر اعدام شده اند که معادل ۶۶ درصد از کل اعدامهای تایید شده در منطقه است. عربستان سعودی حداقل ۱۵۶ نفر را اعدام کرده و در عراق حداقل ۸۸ نفر اعدام شده اند. این سه کشور مسئول ۹۵ درصد از اعدامهایی هستند که طی سال ۲۰۱۶ در کل منطقه ثبت شده است.

عفو بین الملل تایید کرد که در سال ۲۰۱۶ در منطقه ۷۶۴ حکم اعدام صادر شد که به نسبت رقم مشابه سال ۲۰۱۵ که ۸۳۱ مورد بود کاهش یافته است. اکثر این موارد مربوط به مصر بودند که حداقل ۲۳۷ نفر به اعدام محکوم شدند. تعداد کشورهایی که حکم اعدام صادر کردند کاهش یافت. (در سال ۲۰۱۶ چهارده ولی در سال ۲۰۱۵ هفده کشور بود). عفو بین الملل معتقد است تعداد کثیری احکام اعدام نیز در ایران صادر شده است اما عدم شفافیت در دستگاه قضایی مانع از آن می شود که این نهاد بتواند رقم قابل اتکایی در مورد آن کشور اعلام کند.

الجزایر، اردن، کویت، لبنان، مراکش/صحرای غربی، قطر، تونس و امارات متحده عربی حکم اعدام صادر کردند ولی این احکام را اجرا نکردند.

تحولات مهم کشوری

در الجزایر عفو بین الملل در سال ۲۰۱۶ وقوع هیچ اعدامی را ثبت نکرده است. آخرین مورد اعدام در این کشور در سال ۱۹۹۳ اجرا شد. با این همه مراجع قضایی ۵۰ حکم اعدام صادر کرده اند. این احکام برای جرایم مربوط به تروریسم، قتل و تجاوز صادر شدند.

مصر در سال ۲۰۱۶ حداقل ۴۴ نفر را اعدام کرد. عادل هبارا در دسامبر ۲۰۱۶ اعدام شد. محکومیت او مربوط به سال ۲۰۱۳ و حمله ای بود که در جریان آن نیروهای امنیتی ایالت سینا شمالی کشته شدند. ۸ زن به جرایم گوناگون از جمله قتل اعدام شدند. ۳۵ مرد دیگر پس از محکوم شدن به خاطر جرایمی از جمله تجاوز، سرقت مرتبط با قتل و یا قتل اعدام شدند.

در مصر طی سال ۲۰۱۶ علاوه بر این ۲۳۷ حکم اعدام صادر شد. حداقل ۴۴ مرد توسط دادگاههای عادی در رابطه با «تروریسم» و خشونت سیاسی و حداقل ۱۵ مرد توسط دادگاههای نظامی و در پی محاکمات به غایت غیرعادلانه در ارتباط با خشونت سیاسی و «تروریسم» که به مرگ کسی منجر نشده بود، برخلاف قوانین بین المللی حقوق بشر به

اعدام محکوم شدند. حداقل ۱۱ زن توسط دادگاههای عادی به جرم سرقت مرتبط با قتل به اعدام محکوم شدند. حداقل ۱۶۷ مرد توسط دادگاههای عادی برای جرایمی مثل تجاوز و قتل به اعدام محکوم شدند.

حداقل در سه مورد احکام اعدام توسط دادگاه فرجام در آوریل ۲۰۱۶ تخفیف داده شدند. هر سه مرد به خاطر جرایمی از جمله قتل مرتبط با سرقت به اعدام محکوم شده بودند.

ایران در سال ۲۰۱۶ حداقل ۵۶۷ نفر از جمله ۸ زن را اعدام کرد. مقامات مسئول ۲۴۲ مورد اعدام را از طریق منابع رسمی و نیمه رسمی اعلام کردند. اما منابع قابل اتکا تایید می کنند که حداقل ۳۲۵ مورد اعدام دیگر علاوه بر رقم رسمی اجرا شده است. حداقل ۳۳ مورد از اعدامها در ملاء عام انجام شدند.

اکثر اعدامها - حداقل ۳۲۸ مورد - به خاطر جرایم مربوط به مواد مخدر بودند و از این مجموعه فقط ۹۶ مورد را مقامات رسمی و ۲۳۲ مورد دیگر را منابع قابل اتکا گزارش و تایید کردند. سایر اعدامها به خاطر جرایمی از جمله قتل و تجاوز و یا جرم مبهم "محاربه" اجرا شدند. رابطه جنسی داوطلبانه بین دو فرد بالغ همجنس در ایران کماکان با مجازات مرگ روبرو است.

حداقل دو متخلف نوجوان اعدام شدند. عفو بین الملل گزارشهایی مبنی بر اعدام پنج متخلف نوجوان دیگر دریافت کرد ولی نتوانست مدارک کافی برای تشخیص سن آنها در زمان ارتکاب جرم به دست بیاورد.

عفو بین الملل بر این باور است که تعداد زیادی احکام اعدام در طول سال ۲۰۱۶ در ایران صادر شد. اما با توجه به فقدان شفافیت در سیستم قضایی تعیین رقم دقیق این احکام مقدور نیست.

در اوت ۲۰۱۶، ۲۵ مرد سنی - ۲۲ نفر از اقلیت کرد ایران و سه نفر از کردهای عراق - در زندان رجایی شهر کرج در حوالی شهر تهران اعدام شدند. این افراد به جرم آنچه که در قوانین ایران به نحوی بسیار مبهم "محاربه" توصیف می شود و در رابطه با فعالیت های مسلحانه که عمدتاً در استان کردستان و بین سالهای ۲۰۰۹ تا ۲۰۱۱ روی داده بود محکوم شده بودند. این اعدام دسته جمعی بدون اطلاع دادن به خانواده و وکلای افراد اجرا شد. پس از اجرای اعدام دسته جمعی، مقامات با صدور بیانیه هایی انواع و اقسام اقدامات تبهکارانه را به این افراد نسبت دادند. برخی از این اقدامات ماهها پس از دستگیری این افراد روی داده بود. به دنبال اعدام دسته جمعی، ویدئوهایی از "اعترافات" اعدام شدگان پخش شد که ظاهراً به دنبال تحقیر اعدام شدگان و قرار دادن آنها در مقامی پست تر از انسان بودند. سیستم قضایی ایران آشکارا تمامی حقوقی این متهمان برای برخورداری از یک محاکمه عادلانه را نقض کرد.

حداقل ۷۸ متخلف نوجوان در انتظار اعدام باقی ماندند. طبق مفاد قانون مجازات اسلامی جدید مصوب سال ۲۰۱۳ درخواست اعاده دادرسی تعداد زیادی از افرادی که در زمان ارتکاب جرم زیر سن هجده سال داشتند و به اعدام محکوم شده بودند پذیرفته شد. اما دادگاهها با این استدلال که آنها در زمان ارتکاب جرم "رشد و کمال عقلی" کافی داشتند دوباره آنها را به اعدام محکوم کردند. هیمن اورامی نژاد، سالار شادی زاد، حمید احمدی، سجاد سنجرى، علیرضا تاجیک و آمنج ویسی از جمله این افراد هستند. در اثر فشارهای بین المللی اجرای حکم اعدام چندین متخلف نوجوان در آخرین لحظات متوقف شد..

قانون مجازات اسلامی مصوب سال ۲۰۱۳ کماکان مجازات سنگسار را برای زنانی محصنه (رابطه جنسی خارج از چارچوب ازدواج در حالی که یکی یا هر دو طرف درگیر در رابطه متاهل باشند) مجاز می‌شمارد. دست‌کم یک زن به نام فریبا خالقی به جرم "زنانی محصنه" تحت حکم سنگسار است.

در عراق حداقل ۸۸ مورد اعدام اجرا شده است. تمامی این اعدامها توسط نهادهای دولت مرکزی عراق اجرا شده‌اند. در اقلیم کردستان هیچ اعدامی صورت نگرفته است. حداقل ۱۴۵ حکم اعدام - هفت مورد در اقلیم کردستان - برای جرایمی از جمله تروریسم صادر شدند. افرادی که این احکام در مورد آنها صادر شده اکثراً اتباع عراقی هستند.

۴۰ نفر در رابطه با کشتار اسپایکر در فوریه ۲۰۱۶ به اعدام محکوم شدند. در ۳۱ ژوئیه حکم ۳۶ نفر از متهمین تایید شد. فواد معصوم رییس جمهور عراق در ۱۴ اوت اجرای حکم را تایید کرد. در طول سال مقامات برای تسریع اجرای حکم از نظر سیاسی و افکار عمومی تحت فشار فزاینده‌ای قرار گرفتند به خصوص پس از حمله مرگبار روز ۲ ژوئیه به محله کراده، یک مرکز خرید در شهر بغداد، که بیش از ۳۰۰ کشته به جا گذاشت. در پی این حمله وزارت دادگستری اعلام کرد در روزهای ۴ و ۵ ژوئیه هفت مورد اعدام اجرا شده و افزود حدود سه هزار نفر در انتظار اعدام هستند.

روز ۱۲ ژوئیه اصلاحیه‌ای به قوانین جزایی افزوده شد که تقاضای اعاده دادرسی برای محکومین به اعدام را دشوارتر می‌سازد.

در لبنان، ۱۲۶ تبعه لبنان و سوریه به اعدام محکوم شدند. این احکام به خاطر جرایم مربوط به "تروریسم" قتل و حمله به نیروهای مسلح صادر شدند. در سال ۲۰۱۶ هیچ اعدامی اجرا نشد.

در فلسطین سه مورد اعدام اجرا شد. محمود فتحی محمد عثمان، یوسف محمد ابو شمله و احمد هلمی عبدالقادر شرب روز ۳۱ مه ۲۰۱۶ توسط گروه حماس که نوار غزه را اداره می‌کند اعدام شدند. این اعدامها بدون تایید رییس جمهور دستگاه خودگردان فلسطین اجرا شد که ناقض قانون اساسی مصوب سال ۲۰۰۳ و قانون آیین دادرسی کیفری مصوب سال ۲۰۰۱ است. عفو بین الملل ۲۱ مورد صدور حکم اعدام را ثبت کرده که همه آنها در نوار غزه صادر شده‌اند. ۱۲ مورد توسط دادگاههای نظامی و ۹ مورد توسط دادگاههای غیرنظامی صادر شده‌اند. در پایان سال ۲۰۱۶ حداقل ۲۱ مورد در انتظار اعدام بودند.

عربستان سعودی در سال ۲۰۱۶ حداقل ۱۵۴ نفر، سه زن و ۱۵۱ مرد، را اعدام کرد. ۱۱۸ نفر از اعدام شدگان اتباع عربستان سعودی بودند. سایرین اتباع کشورهای خارجی بودند از جمله یک نفر تبعه بنگلادش، یک نفر تبعه چاد، یک نفر تبعه اتریه، یک نفر تبعه عراق، یک نفر تبعه نیجریه، یک نفر تبعه قطر، یک نفر تبعه سوریه، سه نفر تبعه مصر، سه نفر تبعه اتیوپی، چهار نفر تبعه اردن، نه نفر تبعه پاکستان و ده نفر تبعه یمن. از مجموع اعدام‌ها ۸۱ مورد به خاطر قتل، ۴۷ مورد به خاطر "تروریسم"، ۲۴ مورد به خاطر جرایم مربوط به مواد مخدر، یک مورد به خاطر آدم ربایی و شکنجه و یک مورد به خاطر تجاوز بود.

عفو بین الملل حداقل صدور حکم اعدام برای ۳۹ مرد و حداقل یک زن در عربستان سعودی طی سال ۲۰۱۶ را ثبت کرده است که تابعیت او مشخص نیست. در پایان سال حداقل ۴۴ نفر در انتظار اعدام بودند. مجازات مرگ حداقل در مورد پنج نفر تخفیف داده شده است.

شیخ نمر باقر النمر امام جماعت مسجد عوامیه در استان القطیف واقع در شرق عربستان سعودی و منتقد صریح تبعیض علیه شیعیان روز ۲ ژانویه همراه با ۴۶ زندانی دیگر اعدام شد. شیوه دادرسی ناقض معیارهای بین المللی محاکمه عادلانه بود. مقامات مسؤول اعضای خانواده‌ی او را پیش از اعدام مطلع نساختند و با وجود درخواست های مکرر خانواده حاضر نشدند جنازه او را تحویل دهد و بر رنج آنها افزودند.

به خاطر فقدان شفافیت در خصوص کاربست مجازات اعدام در سوریه و شدت اقدامات حکومت برای جلوگیری از دسترسی نهادهای مستقل به زندانها و روند دادرسی، تایید این که آیا احکام اعدام توسط مراجع قضایی صادر و اجرا شدند امکانپذیر نیست.^۴

امارات متحده عربی در سال ۲۰۱۶ هیچ اعدامی اجرا نکرده است. ۲۶ مجازات مرگ صادر شده و سه مورد تخفیف مجازات پذیرفته شده است. در این سال تصویب قانون جدیدی در مورد حفاظت از اطلاعات و آزادی بیان دامنه استفاده از اعدام را گسترش داد.

^۴ اعدامهای فراقضایی و سایر کشتارهای غیرقانونی توسط نیروهای حکومتی و یا نیروهای مسلح غیر حکومتی در جریان جنگ داخلی و یا مرگ حین بازداشت بر اثر شکنجه و سایر اشکال بدرفتاری شامل این موضوع نمی شود. در فوریه ۲۰۱۷ عفو بین الملل گزارش تحقیقات خود در مورد اعدامهای فراقضایی و صدور مجازات مرگ بدون پیشبرد یک روند دادرسی در فاصله سالهای ۲۰۱۱ تا ۲۰۱۵ در زندان صیدنایا سوریه را منتشر کرد. رجوع کنید به *Syria: Human slaughterhouse – mass hangings and extermination at Saydnaya prison, Syria (MDE 24/5415/2017)*.

پیوست ۱: اعدام ها و مجازات های مرگ در سال ۲۰۱۶

این گزارش فقط به اعدام هایی می پردازد که براساس احکام قضایی اجرا شده اند و اعدامهای فراقضایی را در برنمی گیرد. عفو بین الملل فقط آماری را گزارش می دهد که در تایید آنها می تواند مدارک موثقی بدست بیاورد هر چند رقم واقعی در برخی از کشورها بسیار بیشتر است. برخی از حکومت ها آگاهانه روند صدور و اجرای احکام اعدام را پنهان می کنند و برخی دیگر یا این آمار را جمع آوری نکرده و یا آنرا در دسترس عموم قرار نمی دهند.

در مواردی که "+" پس از یک رقم در کنار نام یک کشور به کار برده شده - به عنوان مثال افغانستان (+۴) - به این معناست که عفو بین المللی ۴ مورد اعدام در افغانستان را توانسته است تایید کند ولی معتقد است تعداد آن بیشتر از ۴ مورد بوده است. در مواردی که "+" بعد از نام یک کشور ولی بدون ذکر رقم می آید - به عنوان مثال ایران (+) - به این معناست که عفو بین الملل وقوع اعدام (بیشتر از یک مورد) در آن کشور را توانسته است تایید کند ولی برای تعیین رقم دقیق آن اطلاعات کافی ندارد. هنگام محاسبه مجموع تعداد اعدامها برای هر منطقه و یا در کل جهان "+" حتی در مورد چین معادل ۲ در نظر گرفته شد.

تعداد اعدامهای ثبت شده در سال ۲۰۱۶

چین هزاران	بلا روس ۴ +
ایران ۵۶۷+	سنگاپور ۴
عربستان سعودی ۱۵۴ +	اندونزی ۴
عراق ۸۸+	ژاپن ۳
پاکستان ۸۷ +	نیجریه ۳
مصر ۴۴+	فلسطین، دولت حماس در نوار غزه
آمریکا ۲۰	۳
سومالی ۱۴: پونتلند ۱، سومالیند ۶،	سودان ۲
ناحیه فدرال سومالی ۷	بوتسوانا ۱
بنگلادش ۱۰	تایوان ۱
مالزی ۹	کره شمالی +
افغانستان ۶	ویتنام +
	سودان جنوبی +

تعداد احکام اعدام ثبت شده در سال ۲۰۱۶

چین هزاران	تونس ۴۴	افغانستان ۴ +
نیجریه ۵۲۷	مالزی ۳۶ +	بلاروس ۴
پاکستان ۳۶۰ +	عربستان سعودی ۴۰ +	قطر ۴
بنگلادش ۲۴۵ +	آمریکا ۳۲	باربادوس ۳
مصر ۲۳۷ +	مالی ۳۰	لائوس ۳ +
تایلند ۲۱۶	امارات متحده عربی ۲۶	میانمار ۳ +
کامرون ۱۶۰ +	کنیا ۲۴ +	ژاپن ۳ +
عراق ۱۴۵ +	فلسطین، دولت حماس در نوار غزه	اتیوپی ۲
هند ۱۳۶	۲۱	مالدیو ۲
لبنان ۱۲۶ +	سودان ۲۱ +	تایوان ۲
زامبیا ۱۰۱	تانزانیا ۱۹	ترینیداد و توباگو ۲
جمهوری دمکراتیک کنگو ۹۳ +	غنا ۱۹	لیبی ۱ +
سريلانكا ۷۹ +	اردن ۱۳	گویان ۱
ویتنام ۶۳ +	نیجر ۱۱	قزاقستان ۱
اندونزی ۶۰ +	زیمبابوئه ۸	مالاوی ۱
سومالی ۶۰ : پونتلند ۴۵، سومالیند	سنگاپور ۷ +	پاپوا گینه نو ۱
۸، ناحیه فدرال سومالی ۷	مراکش/صحرای غربی ۶	ایران +
الجزایر ۵۰	لیبریا ۵ +	کره شمالی +
کویت ۴۹	سیرالئون ۵	سودان جنوبی +

سازمان عفو بین الملل
یک جنبش جهانی
برای حقوق بشر است.
بی عدالتی در حق هر
فرد مسأله همه ماست.

به گفت‌وگو بپیوندید

www.facebook.com/AmnestyGlobal

@Amnesty

با ما تماس بگیرید

info@amnesty.org

۰۴۴۰۷۴۱۳۵۰۰

گزارش جهانی

مجازات اعدام

سال ۲۰۱۶

عفو بین الملل در سال ۲۰۱۶ در سراسر جهان بیش از ۱۰۰۰ مورد اعدام ثبت کرده است. با وجودیکه این رقم از سال ۲۰۱۵ کمتر است - سالی که این نهاد یک رکورد تاریخی را در مورد تعداد اعدامها ثبت کرد - در سال ۲۰۱۶ بیش از ۳۰۰۰ حکم اعدام صادر شده که به نسبت تعداد ثبت شده در سال قبل رقم بیشتری است.

دو کشور بناین و نائورو مجازات مرگ را برای تمامی جرائم لغو کردند و گینه آنرا برای جرایم معمولی لغو کرد.

در خاورمیانه و شمال آفریقا تعداد اعدامهایی که ثبت شده ۲۸ درصد کاهش نشان می دهد ولی ایران و عربستان سعودی هنوز در میان کشورهایی هستند که در سطح جهان بیشترین تعداد اعدام ها را دارند.

در منطقه آسیا و اقیانوسیه تعداد اعدامهای به ثبت رسیده کاهش یافته که یکی از دلایل عمده آن کاهش اعدامها در پاکستان است. چین در سال گذشته نیز یکبار دیگر در صدر فهرست کشورهای اعدام کننده بود اما تعداد اعدام ها همچنان جزو اسرار حکومتی است. تعداد احکام اعدامی که در منطقه آسیا و اقیانوسیه ثبت شده اند به شکل چشمگیری افزایش یافته و اطلاعات جدیدی که در چین، مالزی و ویتنام برملا شد نشان داد که این کشورها به شکل گسترده به مجازات مرگ روی می آورند.

در کشورهای جنوب صحرای آفریقا تعداد اعدامهایی که ثبت شده به نسبت سال قبل کاهش یافته است اما تعداد احکام اعدامی که صادر شد ۱۴۵ درصد بیشتر شده که دلیل اصلی آن افزایش شدید صدور این احکام در نیجریه است.

آمریکا برای هشتمین سال پیاپی تنها کشوری بود که در منطقه آمریکا مجازات مرگ را اجرا می کند. با این همه تعداد اعدامها و صدور مجازات مرگ کاهش یافت. دو کشور ناحیه کارائیب، آنتیگوئا و باربادوس و باهاماس آخرین احکام اعدام باقیمانده در آن کشورها را به مجازات های دیگر تخفیف دادند.

در اروپا و آسیای مرکزی، بلاروس پس از ۱۷ ماه وقفه دوباره اجرای اعدام را از سر گرفت. بلاروس و قزاقستان تنها کشورهایی در این منطقه بودند که از مجازات اعدام استفاده کردند.

عفو بین الملل با مجازات اعدام در تمامی موارد و بدون هیچ استثنایی مخالف است. فارغ از ماهیت و یا شرایط جرم، گناه، بی گناهی و یا سایر مشخصات و ویژگی های فرد و یا روش هایی که هر حکومت برای اجرای مجازات اعدام به کار می گیرد.